

Сергій Кочегаров

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті досліджено економічну безпеку будівельних підприємств як системну основу забезпечення їх стійкості, операційної безперервності та відновлювального розвитку в умовах воєнної та повоєнної трансформації економіки України. Обґрунтовано, що повномасштабна війна докорінно змінила середовище функціонування будівельної галузі, посиливши вплив інфраструктурних руйнувань, ресурсних обмежень, логістичних порушень, інституційної нестабільності та інвестиційних ризиків, унаслідок чого економічна безпека трансформується з допоміжної управлінської функції у стратегічний пріоритет розвитку підприємств.

Узагальнено теоретичні підходи до трактування економічної безпеки як складної системної та динамічної категорії, що поєднує стан захищеності, процес управління загрозами та результат цілеспрямованого управлінського впливу. Уточнено її зміст на рівні підприємства з урахуванням галузевої специфіки будівельної діяльності, зокрема високої капіталомісткості, проектного характеру робіт, тривалих виробничих циклів і підвищеної чутливості до змін зовнішнього середовища.

Обґрунтовано доцільність інтеграції інституційних і стратегічних механізмів у межах єдиної системи економічної безпеки будівельних підприємств. Інституційні механізми розкрито як організаційно-управлінську основу впорядкування процесів безпеки, координації рішень і взаємодії із зовнішніми інституціями, стратегічні, як інструмент формування довгострокових орієнтирів фінансової стійкості, конкурентоспроможності та відновлювального потенціалу. Розроблено науково-практичний підхід і процесну модель забезпечення економічної безпеки, що ґрунтується на циклічній логіці діагностики, проектування, інтеграції, моніторингу та адаптації управлінських рішень. Запропонований підхід орієнтований на формування цілісної архітектури управління стійкістю будівельних підприємств і створення передумов їх активної участі в процесах повоєнної відбудови та інфраструктурної модернізації.

Ключові слова: економічна безпека, будівельні підприємства, система економічної безпеки, стратегічне управління, інституційне забезпечення, галузева специфіка, воєнна економіка, стійкість підприємств, відновлювальний потенціал.